

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sacrosancti Et Oecumenici Concilii Tridentini, Pavlo III.
Ivlio III. Et Pio IV. Pont. Max. celebrati, Canones Et
Decreta**

Tridentinum <1545-1563, Trient>

Coloniae, 1615

Decretum de reformatione Matrimon.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42415

a Mat. 19.
1. Cor. 7.
in fin. c.
nuptia. 32
q. 2. c. qui
sint. 33. q.
c. com-
missum
de spons.
b 1. Co. 7.

Si quis dixerit a statum conjugalem anteponendum esse statui virginitalis, vel cœlibatus, & non esse melius ac beatius manere in virginitate, aut cœlibatu, quàm iungi matrimonio: b anathema sit.

CANON XI.

Si quis dixerit, prohibitionem solemnitalis nuptiarum: certis anni temporibus superstitionem esse tyrânicam ab Ethnicorum superstitione profectam: aut benedictiones, & alias ceremonias, quibus Ecclesia in illis vitus, damnauerit: anathema sit.

CANON XII.

Si quis dixerit, c causas matrimoniales non spectare ad iudices ecclesiasticos: anathema sit.

Decretum de reformatione Matrimonij.

CAPVT I.

c c. mul-
torum 35.
p 6. c. in
fi. de con-
san. & aff.
c. accedē-
tibus de
excess.
p. l. at.

Tametsi dubitandum non est, clandestina matrimonia, libero contrahentium cōsensu facta, rata & vera esse matrimonia, quamdiu Ecclesia ea irrita non fecit: & proinde iure damnandi sint illi, ut eos sancta Synodus anathemate damnat, qui ea vera ac rata esse negant: qui que falsò affirmant, matrimonia, à filijs familias sine consensu parentum contracta, irrita esse, & parentes ea rata, vel irrita facere posse: nihilominus sancta Dei ecclesia ex iustif-

simis

VIGESIMA QVARTA. 249

simis causis illa semper a detestata est, atq; p-
hibuit. verum cum sancta Synodus animad-
uertat, prohibitiones illas propter hominū in-
bediētiam iam nō prodesse: & grauiā peccata
perpendat. quæ ex eisdem clādestinis coniugijs
ortum habent: presertim verò eorū, qui in sta-
tu dānationis permanent, dum, priorē vxore,
cum qua clam contraxerant, relicta, cum alia
palam contrahūt, & cum ea in perpetuo adul-
terio viuūt; cui malo cum ab Ecclesia, quæ de
occultis non iudicat, succurri nō possit, nisi ef-
ficacius aliquod remediū adhibeatur; b icci: cō
sacri Lateranensis Cōcilij, sub Innocētio 3. ce-
lebrati vestigijs inherendo præcipit, vt in po-
sterum, antequam matrimonium cōtrahatur,
ter à proprio contrahentiū Parocho tribus con-
tinuis diebus festiuis in ecclesia inter Missarū
sollemnia publicè denuncietur, inter quos ma-
trimonium sit contrahendum: quibus denun-
ciationibus factis, si nullum legitimum oppo-
natur impedimentum, ad celebrationē matri-
monij in facie Ecclesiæ procedatur: vbi Paro-
chus, viro & muliere interrogatis, & eorum
mutuo cōsensu intellecto, vel dicat: Ego vos in
matrimoniu cōiungo in nomine Patris, & Fi-
lij, & Spiritus sãcti: vel alijs vtatur verbis, iu-
xta receptum vnus cuiusque prouinciæ ritum.
Quod si aliquando probabilis fuerit suspicio,
matrimonium malitiosè impediri posse, si to-
pdecesserint denunciations, tunc vel vna tā-

a c. non
omnis c.
honoran-
tur. & c.
fi. 32. q. 2.
c. nostra-
tes. 30. q.
5. c. vide-
tur qui
mat. acc.
pos. Cōc.
Tolet. 3.
cap. 10.
b Conc.
Later. 2.
in c. 31. &
in cū in-
hibitio
de cland.
desp.

tum denunciatio fiat; ut saltem Parocho, & duobus, vel tribus testibus presentibus matrimonium celebretur. deinde ante illius consummationem denunciations in ecclesia fiant; ut, si aliqua subsunt impedimenta, facilius detegatur: nisi Ordinarius ipse expedire iudicauerit, ut predictae denunciations remittantur: quod illius prudentiae, & iudicio sancta Synodus relinquit. Qui aliter, quam presente Parocho, vel alio sacerdote, de ipsius Parochi, seu Ordinarij licentia, & duobus vel trib. testibus matrimonium contrahere attentabunt; eos sancta Synodus ad sic contrahendum omnino inhabiles reddit: & huiusmodi contractus irritos & nullos esse decernit, put eos praesenti decreto irritos facit, & annullat. Insuper Parochum, vel aliū sacerdotem, qui cū minori testiū numero, & testes, qui sine parocho, vel sacerdote huiusmodi contractui interfuerint, nec nō ipsas contrahentes grauius arbitrio Ordinarij puniri praecipit. Praeterea eadem sancta Synodus hortatur, ut coniuges ante benedictionem sacerdotalem, in templo suscipiendam, in eadem domo non cohabitent; a statuitq; benedictionem à proprio Parocho fieri; neque à quouam, nisi ab ipso Parocho, vel ab Ordinario licentiam ad predictam benedictionem faciendam, alij sacerdoti concedi posse; quacumque consuetudine, etiam immemorabili, quae potius corruptela dicenda est, vel priuilegio, non

a c. r. eum
multis
seq 30. q.
s. & c.
nulli. 35.
q. 2.

obstan-

obstante. Quod si quis Parochus, vel alius sacerdos, siue regularis, siue sæcularis sit, etiam si id sibi ex privilegio, vel immemorabili consuetudine licere contendat, alterius parochiæ sponfos sine illorum Parochi licentia matrimonio coniungere, aut benedicere a ausus fuerit: ipso iure tamdiu suspensus maneat, quamdiu ab Ordinario eius Parochi, qui matrimonio interesse debebat, seu à quo benedictio suscipienda erat, absoluat. Habeat Parochus librū, in quo coniugum & testium nomina, diemq; locum contracti matrimonij describat, quem diligenter apud se custodiat. Postremò sancta Synodus coniuges hortatur, vt antequam contrahant, vel saltē triduo ante matrimonij consummationem sua peccata diligenter confiteantur, & ad sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum piè accedant. Si quæ prouinciæ alijs vltra prædictas, laudabilibus consuetudinibus, & ceremonijs hac in re vtuntur, eas omninò retineri sancta Synodus vehementer optat. Ne verò hæc tam salubria præcepta quæquam lateant, Ordinarijs omnibus præcipit, vt, cum primùm poterint, curent hoc decretum populo publicari ac explicari in singulis suarum diæcesum parochialibus ecclesijs, idque in primo anno quàm sepius fiat, deinde verò quoties expedire viderint. Decernit insuper, vt huiusmodi decretū in vnaquaq; parochia suū robur post triginta dies habere incipiat, à die

a Gratis benedictio datur Alexand. 3. Const. sua par. 1. c. 7. & lun 3. in 1. Con. Late. c. 66

prima publicationis, in eadem parochia facta, numerandos.

CAPVT II.

Docet experientia, propter multitudinem prohibitionum, multoties in casibus prohibitis ignoranter contrahi matrimonia: in quibus vel non sine magno peccato perseveratur, vel ea non sine magno scandalo dirimuntur. Volens itaq; sancta Synodus huic incommodo providere, & à cognationis spiritualis impedimento incipiens, statuit vt vnus tantum siue vir, siue mulier, iuxta sacrorum a canonum instituta, vel ad summum vnus, & vna baptizatum de baptismo suscipiant: inter quos, ac baptizatum ipsum, & illius patrem, & matrem nec non inter baptizantem, & baptizatum baptizatiq; patrem, ac matrem tantum b spiritualis cognatio contrahatur. Parochus, antequam ad baptismum conferendum accedat, diligenter ab ijs, ad quos spectabit, sciscietur, quem, vel quos elegerint, vt baptizatum de sacro fonte suscipiant; & eum, vel eos tantum ad illum suscipiendum admittant: & in libro eorum nomina describat; doceatq; eos quam totum de cognationem contraxerint; ne ignorantia vlla excusari valeant. Quod si alij, vltra designates, baptizatos tetigerint, cognationem spiritua- lem nullo pacto contrahant: c cõstitutionibus, in cõtrarium facientibus, non obstantibus. Si parochi culpa vel negligentia secus factum

a c. non
plures de
cõf. di. 2.
& c. quã-
uis. de
cogn. spi.
in 6.
b c. super
quibus c.
pystaciã.
& c. fi. 30.
q. 3. c. i. c.
super eo.
& ferè p
totum de
cogn. sp.
c. i. eo.
tit in 6.
c c. quãuis
de cogn.
spir. in 6.

sue-

fuerit: arbitrio Ordinarij puniatur. c. Ea quo- c. Concil.
que cognatio, quæ ex Confirmatione contrahi- Mogunt.
tur, confirmantem, & confirmatum, illiusque c. 55. c. 2.
patrem & matrem, ac tenentem non egredia- 30. q. 1. c. 1.
tur: omnibus inter alias personas huius spiritu- de cogni.
alis cognationis impedimentis omninò sublatis. spir. in 6.

CAPVT III.

Institiæ publicæ honestatis impedimentum,
vbi sponsalia quacumque ratione valida nõ
non erunt, sancta Synodus prorsus tollit; vbi
autem prorsus valida fuerint, primum gradũ
non excedant: quoniam in vltioribus gra-
dibus iam non potest huiusmodi prohibitio
absq; dispendio obseruari.

CAPVT IV.

Præterea, d. sancta Synodus, eisdem, & alijs d. c. quæ-
grauissimis de causis adducta, impedimen- dam cum
tum, quod propter affinitatem ex fornicatione multis
contractam inducitur, & matrimonium post- seq. 32. q.
ea factum dirimit, ad eos tantum, qui in pri- 7. & toto
mo & secundo gradu coniunguntur, restrin- tit. de eo
git: in vltioribus verò gradibus statuit, hu- qui cog.
iusmodi affinitatem matrimonium, postea, conf. vxo.
contractum non dirimere. suæ.

CAPVT V.

Si quis intra e gradus prohibitos sciēter ma e. c. fin. 6.
rimonium contrahere præsumperit, sepa- penul de
retur, & spe dispensationis consequendæ ca- cland. de-
reat; idq; in eo multo magis locum habeat, qui sp. Clem.
non tantum matrimonium contrahere, sed etiã vnica de
cõf. & aff.

consummare ausus fuerit. Quod si ignorāter id fecerit, si quidem solemnitates requisitas in cōtrahendo matrimonio neglexerit: eisdē subijciatur pœnis: non enim dignus est, qui Ecclesiæ benignitatem faciliè experiatur, a cuius salubria præcepta temerè contempsit. Si verò solemnitatibus adhibitis, impedimentum ali- quod postea subesse cognoscatur, cuius ille probabilem ignorantiam habuit; tūc facilius cum eo, & gratis dispensari poterit. In contrahendis matrimonijs vel nulla omnino detur dispensatio, vel rarò, id quæ ex causa, & gratis concedatur. In secundo gradu nunquam dispensetur, nisi inter magnos Principes, & ob publicam causam:

CAPVT VI.

Decernit sancta Synodus, inter raptorem, & raptam, quamdiu ipsa in potestate raptoris manserit, nullum posse consistere matrimonium. **b** Quòd si rapta à raptore separata, & in loco tuto, & libero constituta, illum in virum habere consenserit; eam raptor in uxorem habeat; & nihilominus raptor ipse, ac omnes illi consilium, auxilium, & fauorem præbentes, sint ipso iure excommunicati, ac perpetuò infames, omniumque dignitatum incapaces, & si Clerici fuerint, de proprio gradu decedant. Teneatur patere a raptor mulierem raptam, siue eam uxorem duxerit, siue non duxerit, decenter arbitrio iudicis dotare.

CA.

a c. fin. de
immun.
eccles. c.
quia fru-
stra. de
vfu.

b c. fin. de
rap. Vide
Cō. Chal.
c. 26. c.
eos. & c.
de puel-
lis. 26. q.
1. Conc.
Chalc. c.
27. Conc.
Vorm. c.
77.
Exod. 21.
c. 3. de a-
dult.

CAPVT VII.

Multi sunt qui vagantur, & incertas habent sedes, & ut improbi sunt ingenij, prima vxore relicta, aliam, & plerumq; plures, illa viuente, diuersis in locis, ducunt, cui morbo cupiens sancta Synodus occurrere, omnes, ad quos spectat, paternè monet, ne hoc genus hominum vagantium ad matrimoniū facile recipiant: magistratus etiā seculares hortatur, ut eos seuerè coerceant. Parochis autem precipit, ne illorum matrimonijs intersint, nisi prius diligentem inquisitionem fecerint, & re ad Ordinarium delata, ab eo licentiam id faciendi obtinuerint.

c De ijs.
& c. 25.
Conci.
Agathen.

CAPVT VIII.

Graue peccatum est, homines solutos cōcubinas habere, grauisimum verò, & in huius magni Sacramenti singularem contemptum admissum, a vxoratos quoque in hoc damnationis statu viuere, ac audere eas quādoq; domi etiam cum vxoribus alere, & retinere, quare, ut huic tanto malo sancta Synodus opportunis remedijs prouideat, statuit huiusmodi cōcubenarios, tã solutos, quam vxoratos, cuiuscumque status, dignitatis, & cōditionis existant, si postquam ab Ordinario, etiā ex officio, ter admoniti ea de re fuerint, concubinas non eiecerint, seq; ab earum consuetudine non seiunxerint, b excommunicatione feriendos esse, à qua non soluantur, donec re ipsa ad-

a inf. Sef.
25. c. 14.
reform. a.
Cōc. Rō.
sub Nic.
1. in fin.
Cōc. Later sub
Leone 10.
Sef. 9. de
ref. curiæ
& aliorū
vers. concubinarij.
b Conc.
Tolet. 1.
c. 17. c. is,
qui. 34.
dist.

moni-

monitioni factæ paruerint. Quod si in cōcubina
tu per annum, censuris neglectis, permāserint
contra eos ab ordinario seuerè pro qualitate
criminis procedatur. Mulieres, & siue coniuga-
te, siue solute, quæ cum adulteris, seu cōcubi-
narijs publicè viuunt, si ter admonitæ non pa-
ruerint, ab Ordinarijs locorum, nullo etiā re-
quirēte, ex officio grauiter pro modo culpæ pu-
niantur: & extra oppidum, vel diocēsim, si id
ten. excō. eisdem Ordinarijs videbitur, inuocato, si opus
c. 2. in fide fuerit, brachio seculari, eijciantur: alijs pœnis,
eo. habit. contra adulteros, & concubinarios inflictis, in
cler. & suo robore permanentibus.
mul.

CAPVT IX.

ITa plerumque temporalium dominorum, ac
magistratuū mentis oculos terreni affectus,
atque cupiditates excæcant, vt viros, & mu-
lieres, sub eorum iurisdictione degentes, maxi-
mè diuites, vel spem magnæ hereditatis habē-
tes, minis & pœnis adigant cum ijs matrimo-
nium inuitos contrahere, quos ipsi domini, vel
magistratus illis præscripserint. d Quare cum
requisi- maximè nefarium sit, matrimonij libertatem
uit &c. violare, & ab eis iniurias nasci, à quibus iura
Gemma. expectātur, præcipit sancta Synodus omnibus,
despor. cuiuscumque gradus, dignitatis, & cōditionis
a Conc. existent, sub anathematis pœna, à quā ipso fa-
Parisien. cto incurrāt, ne quouis modò directè vel indi-
1. cap 6. rectè subditos suos, vel quoscumque alios co-
c. nullus gāt, quo minùs liberè matrimonia contrahant.
36. q. 2.

CA

CAPVT X.

AB aduentu Domini nostri Iesu b Christi
vsque in diem Epiphaniæ, & à feria quar-
ta Cinerum vsque in octauam Pascharis inclu-
sue, antiquas solemnium nuptiarum prohibi-
tiones diligenter ab omnibus obseruari sancta
Synodus precepit: in alijs verò temporibus nu-
ptias sollempniter celebrari permittit: quas E-
piscopi, vt ea, qua decet, modestia, & honesta-
te fiant, curabunt. sancta enim res est matri-
monium, & sanctè tractandum.

b Cō. Lao
dic. cā. 52.
Conc. Sa
legustad.
c. 3. c. non
oportet,
cū 3. seqq.
33. q. 4. c.
Capella-
nus de fe-
ria.

Decretum de reformatione.

Eadem sacrosancta Synodus, reformatio-
nis materiam prosequens, hæc in presenti Ses-
sione statuenda decernit.

CAPVT I.

SI in quibuslibet Ecclesie gradibus providen-
ter, scienterque curandum est, vt in Do-
mini domo nihil sit inordinatum, nihilque præ-
posterum; multò magis elaborandum est, vt in
electione eius, qui supra omnes gradus consti-
tuitur, non erretur, nã totius familie Domini
status, & ordo mutabit, si quod requiritur in
corpore, non inueniatur in capite. vnde, etsi c
alias sancta Synodus de promouendis ad cathe-
drales, & superiores ecclesias nõnulla vtiliter
decreuit: hoc tamen munus huiusmodi esse cen-
set, vt, si pro rei magnitudine expen datur, nun-
quam satis cautum de eo videri possit. Itaque
statuit, vt, cùm primũ Ecclesia vacauerit, sup-

c supr. de
ref. Sess. 6.
c. 2. Sess. 7.
c. 1. & 3. &
Sess. 22. c. 2

pli-